

Ook hier geldt, vanaf 1 januari 2014:

...NOG GEEN
DAN GEEN
ALCOHOL! 18?

FrisValley

Nieuws

Naleving supermarkten
verdubbeld

pagina 3

Achter de schermen

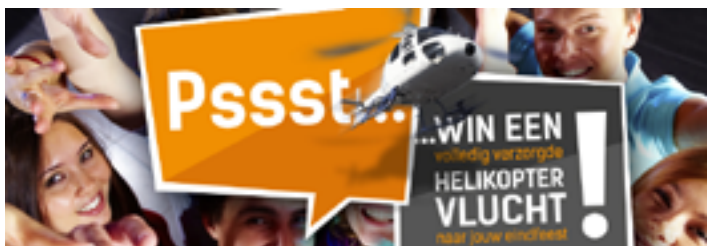
'Van ontkenning naar bewustwording'

Aanpak per kern

pagina 4-5

2014 - NR.1 - MAART

SCHOLIEREN AAN DE SLAG MET NIEUWE ALCOHOLWET

Op 5 maart is FrisValley, in samenwerking met communicatiebureau EF2, een interactieve scholencampagne gestart. Doel van de campagnewedstijd is dat jongeren actief nadenken over de nieuwe alcoholregels en hier met andere jongeren en ouders over praten. De leerlingen van de deelnemende scholen worden uitgedaagd om een communicatie-uiting te maken waarmee ze medeleerlingen en hun ouders informeren over de nieuwe alcoholregels. Alles kan: een poster, een rap, een filmpje, een kunstwerk, een gedicht, een website, een folder... Als het maar helpt om het onderwerp bespreekbaar te maken.

De deelnemende scholen hebben een lespakket ontvangen bestaande uit lesbrieven voor leerlingen, docent-handleidingen en posters voor in de school.

Professionele begeleiding

In maart krijgen de scholen tijd om met het lesmateriaal aan de slag te gaan. Op 17 maart worden de winnaars per school bekendgemaakt. Zij mogen langskomen bij communicatiebureau EF2 waar ze hun inzending samen met een professionele vormgever of tekstschrijver nog beter maken.

Stemmen

Ook opent FrisValley in maart een speciale Facebookpagina waar de communicatie-uitingen van alle winnaars per school te vinden zijn. Iedereen kan stemmen op zijn of haar favoriete uiting. Op 9 april wordt, tijdens een groot evenement, de uiteindelijke winnaar bekendgemaakt. Deze winnaar krijgt een geweldige prijs: een helikoptervlucht naar zijn/haar eindexamenfeest!

Meer weten? Bekijk de speciale **website!**

Deze nieuwsbrief is een uitgave van **FrisValley**. FrisValley is het alcoholmatigingsproject in Regio FoodValley. Onder het motto 'Geen 18? Geen alcohol!' wijst FrisValley jongeren op de gevaren van te vroeg, te veel en te vaak alcoholgebruik. FrisValley richt zich daarbij vooral op het netwerk rond de jongeren: ouders, scholen, sportclubs, horeca en supermarkten. Deelnemende gemeenten zijn Barneveld, Ede, Nijkerk, Rhenen, Renswoude, Scherpenzeel, Veenendaal, Wageningen en Woudenberg. Het project wordt mede mogelijk gemaakt door subsidie van de Provincie Gelderland.

Volg ons!

FrisValley is actief op Twitter! Altijd en overal op de hoogte blijven? Volg ons via @FrisValley.

80% JONGEREN: LOL ZONDER ALCOHOL!

Onlangs is Project niX gelanceerd, een uniek initiatief van horecaondernemers in regio FoodValley. Doel van Project niX is om jongeren ervan bewust te maken dat ook zonder alcohol leuke feesten kunnen worden georganiseerd. Remco Enkelaar van de Heeren van Ruysdael in Veenendaal is de initiatiefnemer van het project. Hij werkt samen met zes andere horeca-ondernemers uit Barneveld, Ede, Lunteren, Nijkerk, Scherpenzeel en Rhenen. De naam Project niX is afgeleid van de landelijke campagne NiX18 (www.nix18.nl).

Convenant

Op 12 februari werd een convenant getekend door de horecaondernemers en burgemeester Kolff (Veenendaal) namens de stuurgroep van FrisValley. In het convenant is afgesproken dat er in elk geval tot eind 2015 minimaal 24 Project niX feesten worden georganiseerd volgens een vaste opzet (zie kader).

Yellow Claw

In de voorjaarsvakantie vond de kick-off van Project niX plaats in een uitverkocht de Heeren van Ruysdael. De bekende Veenendaalse DJ Headhunterz nam de eerste blaastest af en de populaire DJ's van Yellow Claw zorgden voor een geweldig feest.

Enkelaar is zeer tevreden. *"Wat me vooral opviel is dat de sfeer zonder alcohol veel relaxter was. Ook op straat waren er nauwelijks problemen. Dat is met alcohol echt wel anders. En de jongeren gingen echt uit hun dak."* Alle 624 bezoekers ondergingen bij de ingang een blaastest. Twaalf jongeren bleken gedronken te hebben en werden daarom geweigerd. Van Enkelaar: *"Dat viel me echt reuze mee. Het was vooraf duidelijk gecommuniceerd, dus iedereen aanvaardde de consequentie."*

Exit poll

Dat de jongeren het geslaagd vonden, bleek ook uit de 'exit poll' onder de bezoekers. Van de 135 jongeren die de poll invulden, gaf 80% aan dat zij een leuke tijd hadden gehad en nog eens terug wilden komen. Dat feesten zonder alcohol nog wennen is, blijkt wel uit het feit dat een kleiner deel (50%) Project niX zou aanbevelen bij vrienden en dat 80% van de jongeren de alcohol gemist heeft. Van Enkelaar: *"Het is een opvoedproces dat we met elkaar gestart zijn. De cijfers maken duidelijk dat we niet alleen de jongeren hebben aangesproken die toch al nauwelijks dronken. We hebben dus bereikt wat we wilden!"*

Project niX in de media:

- > RTV Utrecht maakte mooie **filmbeelden** tijdens de perspresentatie.
- > De Gelderlander schreef diverse artikelen over Project niX, waaronder **deze**.

Project niX-evenementen zijn bijzonder omdat:

- > ze exclusief zijn gericht op de doelgroep: 15 tot 17-jarige jongeren;
- > bij deze feesten geen alcohol wordt geschonken;
- > bij deze feesten blaastesten bij de ingang voorkomen dat indrinken loont;
- > centraal staat dat feesten zonder alcohol ook stoer en cool kunnen zijn;
- > ouders worden uitgenodigd de avond vóór het feest kennis te maken met de locatie en organisatie;
- > er op ludieke wijze aandacht wordt gevraagd voor de gevaren van alcohol op jonge leeftijd.

NALEVING SUPERMARKTEN VERDUBBELD

In het najaar onderzocht het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid (STAP) de naleving van de Drank- en Horecawet door supermarkten in Regio FoodValley. Uit de resultaten van dit onderzoek komt naar voren dat de naleving is gestegen van gemiddeld 24% in 2011 naar 46% in 2013.

Verschillen tussen gemeenten

Bijna alle supermarkten werden tweemaal bezocht door verschillende mysteryshoppers. Er waren wel verschillen tussen de gemeenten. Supermarkten in Nijkerk en Veenendaal scoorden het hoogst, rond de 60%. De naleving van de supermarkten in de gemeenten Barneveld en Woudenberg zijn gelijk gebleven ten opzichte van 2011. De supermarkten in de overige gemeenten lieten een stijging zien naar 45-55%.

Controle op naleving < 16 jaar

Omdat het nalevingsonderzoek in het najaar van 2013 plaatsvond en de leeftijdsgrens pas sinds 1 januari 2014 is verhoogd, is door STAP gecontroleerd op de naleving van de leeftijdsgrens van 16 jaar. In een volgend nalevingsonderzoek wordt de nieuwe leeftijdsgrens gehanteerd.

Mysteryshopping: aanvulling op toezicht

Bij mysteryshopping doen speciaal getrainde jongeren verschillende aankoopogingen bij alcoholverstrekkers. Het is een effectieve aanvulling op reguliere BOA-controles. Wanneer de alcoholverstrekker alcohol verkoopt aan een minderjarige krijgt hij bij een dergelijke controle geen boete. Wel vindt er aan de hand van de resultaten van het onderzoek een gesprek plaats met de alcoholverstrekker, wat er voor zorgt dat de naleving van de wet op langere termijn verbetert. De resultaten uit het onderzoek kunnen ook aanleiding zijn voor extra controles door de BOA.

LOKTIENERS?

Er is recent veel commotie geweest over de inzet van 'loktieners' door onder andere de gemeente Utrecht. De inzet van mysteryshoppers in FrisValley is echter zeer zorgvuldig en komt tegemoet aan alle bezwaren die zijn geuit: er is geen BOA die op de achtergrond meekijkt bij de aankoopoging en rechtsgeldig een overtreding vaststelt, er wordt geen boete uitgedeeld en de opzet is zo uitgewerkt dat de jongeren geen strafbare feiten plegen.

ALCOHOLVRIJE SCHOLEN INSPIREREN

In het kader van de verhoging van de leeftijdsgrens voor alcohol is het project "Alcoholvrije scholen inspireren" gestart. In dit project delen scholen ervaringen met alcoholbeleid. Het doel is om scholen in het voortgezet onderwijs te inspireren om de nieuwe leeftijdsgrens goed te implementeren en daarmee bij te dragen aan het beperken van alcoholgebruik onder middelbare scholieren. Het project wordt mede gefinancierd door het RIVM. In het project werkt het Nederlands Instituut voor Alcoholbeleid (STAP) samen met alcoholmatigingsprojecten in de regio's Eemland, FoodValley, Gooi & Vechtstreek, Hollands Midden, Utrecht West, Zuid Holland Zuid.

Middelen en activiteiten

De samenwerkende partijen werken aan de volgende middelen en activiteiten:

- In iedere deelnemende regio wordt een bijeenkomst georganiseerd. Tijdens deze interactieve bijeenkomst komen verschillende sprekers aan het woord en is er veel ruimte voor vragen en input uit de zaal.
- Een landelijke **schoolkrant** met regionale inlegkaternen.
- Een Facebookpagina met de naam 'Het is nu 18+'.
- Een **instructiefilm** 'Hoe organiseer je een alcoholvrij schoolfeest?'. (Gemaakt door FrisValley in samenwerking met onder andere STAP en Corlaer College Nijkerk).
- De app 'Het is nu 18+'.

Ervaringen met alcoholvrij beleid op scholen in de Vallei

Er zijn binnen onze regio al veel voorbeelden van scholen die er voor zorgen dat er geen alcohol binnenkomt bij schoolfeesten, waar docenten niet drinken op schoolreisjes of waar docenten in gesprek gaan met hun leerlingen over alcohol. We hebben de ervaringen gebundeld op onze website. Lees ze [hier](#).

NIEUWE WEBSITE!

In december 2013 is onze vernieuwde website gelanceerd. De nieuwe website, die overzichtelijker en gebruiksvriendelijker is dan de oude, staat helemaal in het teken van de leeftijdsverhoging naar 18 jaar. Op de site is voor iedere 'doelgroep' een speciale pagina gemaakt, waarop belangrijke informatie te vinden is. Jongeren, ouders/verzorgers, sportverenigingen, scholen, evenementen organisatoren, detailhandel en horeca hebben zo eenvoudig en snel toegang tot de voor hen relevante informatie.

Daarnaast is er op de website informatie te vinden over de Drank- en Horecawet en de NIX18-campagne. Persberichten en nieuwsbrieven zijn eenvoudig te lezen en te downloaden via de 'Media' pagina en er is een 'Twitterfeed' toegevoegd, die in één oogopslag laat zien wat FrisValley met haar volgers deelt op Twitter.

Bovendien is er een speciale pagina gemaakt voor Project niX én kom je via de aanklikbare button op de homepagina eenvoudig op de speciale website van de campagnewedstrijd voor middelbare scholen.

Bij vragen over, opmerkingen over of ideeën voor de website kun je contact met ons opnemen via info@frisvalley.nl.

IN DE MEDIA

Hoe komt FrisValley lokaal, regionaal en landelijk in het nieuws? In de rubriek 'In de media' vind je persberichten en een selectie van recente nieuwsberichten en (online) artikelen. Klik op de titel van het artikel om naar het bericht te gaan.

- Persbericht: 'Horecaondernemers organiseren alcoholvrije feesten voor jongeren'.
- De Gelderlander kopte op 20 februari: '12 jongeren toegang geweigerd tot alcoholvrij feest'.
- Op de website van Omroep Gelderland verscheen op 19 december 2013 een bericht met de titel 'FrisValley, minder drank verkocht aan jongeren'.

Kijk op www.frisvalley.nl voor meer alcoholgerelateerd nieuws.

ACHTER DE SCHERMEN

In deze rubriek kijken we mee met één of meerdere personen die een rol spelen binnen FrisValley.

'Van ontkenning naar bewustwording'

Vinita Simonse over de Aanpak per Kern

Vinita Simonse is beleidsadviseur Volksgezondheid bij de gemeente Nijkerk. Ze houdt zich bezig met collectieve vraagstukken over volksgezondheid, waar ook de jeugdgezondheidszorg een onderdeel van is. Zo zet ze preventieprogramma's in om de bewustwording op het gebied van alcohol, drugs en een gezonde leefstijl te bevorderen. Eén van haar werkzaamheden is de Aanpak per Kern.

"De Aanpak per Kern in de gemeente Nijkerk is tot stand gekomen na de alcoholactiemaand van FrisValley 1.0. Deze actiemaand was een groot succes, maar toch was de conclusie achteraf dat je met een campagne van bovenaf de doelgroep niet echt goed bereikt.

Een beweging uit eigen kracht is veel sterker. Daarom gingen we op zoek naar een methodiek van onderaf voor jeugd en ouders. Ouders weten namelijk vaak niet dat ze nog invloed hebben op hun puberzoon of -dochter. Tijdens die zoektocht kwamen we het voorbeeld van Ede tegen, waar Dineke van Engelenburg ons voorstelde aan Luuk Miedema van Welstede. Hij gaf een presentatie voor de FrisValley werkgroep en zo maakten we kennis met de Aanpak per Kern."

“Hij zei: ‘Wij kunnen wel iets voor jullie betekenen.’ Omdat de gemeente Nijkerk geen welzijnsorganisatie heeft zoals Welstede in Ede spraken we af dat Welstede zich bezighoudt met ouders, horeca en kerken en wij, door middel van het Jeugd en Jongerenwerk in Nijkerk, met de jeugd.”

Leren loslaten

“Voor de gemeente is iets als de Aanpak per Kern compleet nieuw, omdat we moeten leren loslaten. Daar is veel lef voor nodig, maar het is wel cruciaal. De Aanpak per Kern moet vanuit de samenleving worden opgepakt en de gemeente doet daarbij een stapje terug. Ik ben erg enthousiast over het feit dat we alleen faciliteren en niet van bovenaf dingen ‘opleggen’.

In de gemeente Nijkerk werken alle drie de ‘kernen’ met deze aanpak. Iedere kern heeft een couleur locale: Nijkerk is anders dan Hoevelaken en Hoevelaken is op haar beurt weer anders dan Nijkerkerveen.

Alcohol en drugs

De gemeente Nijkerk houdt zich - net als een aantal andere gemeenten - niet alleen bezig met de alcoholproblematiek. “Wij hebben er vanaf het begin af aan voor gekozen om ook de drugsproblematiek erbij te betrekken. Wanneer je ouders op een voorlichtingsavond namelijk vertelt over alcohol, zijn ze vaak niet zo geïnteresseerd. Het onderwerp alcohol is minder ‘spannend’, en – dat denken veel ouders – minder gevaarlijk dan drugs. Dat is de reden dat we tijdens voorlichtingsavonden altijd beginnen met informatie over drugs en daarna pas over alcohol gaan praten.”

Bewuste ouder

“Het leuke is: ik ben zelf als ouder ook bewuster geworden van de invloed die mijn gedrag heeft op het alcoholgebruik van mijn kind. Zo haalde ik vroeger nog wel eens een speciaalbiertje waar de kinderen bij waren. Nu doe ik dat niet meer. Als ouder heb je veel invloed, ook als jouw kind al 15 of 16 jaar oud is. Dit wordt nog vaak onderschat.”

Toekomstperspectief

“We streven ernaar om in Nijkerk aan het einde van het jaar drie lokale werkgroepen te hebben uit de samenleving, die echt zelf aan de slag gaan met de onderwerpen alcohol en drugs. We willen dat het probleem bespreekbaar wordt: van ontkenning naar bewustwording. Daarom gaan we de komende maanden aan de slag met het samenstellen van drie werkgroepen in de verschillende kernen. Daarnaast hopen we dat er voorlichtingsavonden komen voor ouders en jongeren, dat de werkgroepen zelf promotie gaan maken en dat ze activiteiten gaan organiseren om alcohol en drugsgebruik tegen te gaan.”

“De kern van de hele Aanpak per Kern zit ‘m in het feit dat ouders zich altijd machteloos voelden. Ze hadden het idee dat ze aan de zijlijn stonden en niets konden doen. Dankzij de Aanpak per Kern is dit nu anders: ouders kunnen actief aan de slag!”

HOE ONTSTOND DE AANPAK PER KERN?

De Aanpak per Kern is ontstaan in de gemeente Ede en gaat uit van het principe dat geen wijk of dorp hetzelfde is. Daarom wordt in verschillende kernen van de gemeente gewerkt aan het terugdringen van het gebruik van alcohol en drugs onder jongeren. Ouders, kerken, scholen, wijkagenten, IrisZorg en jongerenwerkers wisselen informatie uit, verzorgen de PR en organiseren voorlichtingsavonden. Per dorp wordt bekeken welke acties verder nodig zijn om het gebruik van alcohol en drugs terug te brengen. In Otterlo, Harskamp en Lunteren zijn daarom werkgroepen opgericht om gericht actie te ondernemen.

Wij gaan ervan uit dat deze nieuwsbrief aansluit bij jouw informatiebehoefte over FrisValley en alcoholmatiging. Mocht dit niet het geval zijn, dan kan je je afmelden door een mail te sturen naar info@frisvalley.nl met als onderwerp: afmelden nieuwsbrief.